

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravni štev je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Javni napisi.

(Govor dra. Hrašovca na shodu „Slov. društva v Mariboru“.)

Sedaj, ko čitamo dan na dan o javnih napisih, treba je tudi nam spregovoriti o tem vprašanju, slovesno razodevati naše misli ter izreči naše želje in zahteve. — Marsikdo mi bode morebiti oporekal, češ, da je dovolj važnejših zadev, da se naj na pr. rajše potegujemo za znižanje davkov in vojakov, za dobre ceste in potrebne železnice. A stoj prijatelj, ki mi takó govoriš — ti se motiš!

Tudi vprašanje, kaki naj bi bili javni napisi, je važno in celó trditi se sme, da so uspehi v tem obziru lepo merilo, po katerem se lahko presoja duševno napredovanje naroda sploh.

Zakaj bi različne stranke zagnale toliko hrupa zaradi javnih napisov, ako bi to bila takó malovažna stvar?

Po naših javnih napisih sodijo drugi nas, našo deželo in njene prebivalce.

Nemec ali drug tujec, ki pride v slovenske kraje ter vidi samo nemške napise, misli nehoté, da je prišel mej svoje rojake, on še prilike in vzroka nima zavedati se, da hodi po slovenski zemlji. Kaj si mora tak človek misliti o nas, ako vidi na mnogih krajih naše domovine samonemške napise? Da smo res mi tujci in da je Nemec gospod na naših tleh, da se mi le usiljujemo v staro posest nemškega rodú, da mi kalimo mir in delamo združbo, da hočemo posloveniti Nemce. Ali bi bilo to mogoče, ko bi tujec tam, kjer prestopi jezikovno mejo, in dalje mej nami Slovenci v vsaki vasi, v trgih in mestih, čital na javnih napisih samo ali vsaj tudi naš jezik? Ali bi mu prišlo na misel trditi, da hodi mej samimi Nemci, da Slovencev nikjer ni? — Ne!

Samonemški napisi v naših krajih naj pomenijo torej, da prebivajo v dotičnih krajih res sami Nemci ali pa, da smo mi brez pravice, da nismo enakopravni, da naš jezik ni vreden biti jednak nemškemu. To je namen naših nasprotnikov in samo zaradi tega se branijo povsod tam, kjer imajo večino in veljavno besedo, privoščiti našemu jeziku to mrvice pravice, da bi na kaki tabli po-

leg nemščine zapisana bila tudi slovenska besedica. Oni hočejo dokazati, da so naši gospodarji, da jim smemo mi sicer služiti, pa Bog ne daj tudi pri tisti mizi sedeti, kakor oni — mi jim bodimo hlapci!

Ako hočete dokaze za to, podati Vam jih hočem.

V Ljubljani sklenil je občinski zastop, da se naj napravijo povsod samo slovenski napisi na ulicah — a vlada ustavila je ta sklep in prepovedala njega izvršitev, češ, da prebivajo v Ljubljani tudi Nemci v precejšnjem številu in da bi se njih narodne pravice žalile, ko bi bili za naprej napisi po ulicah samo slovenski.

Kot pravnik bi jaz sam to mnenje odobril, katero se mi zdi zakonito. Pa zakon ne velja samo za Nemce, marveč tudi za druge narode. Ko so pa Celjski Slovenci prosili, da se naj napravijo v Celji dvojezični napisi, takrat ustavljali so se Nemci na vso moč, češ o tem določuje jedino le občinski svet, nikdo drugi.

Potrebujemo še dokaza za to, da je našim nasprotnikom res tudi pri tem, gledé javnih napisov, samo za nemško gospodstvo, da zastonj iščemo le iskric pravičnega čuta pri njih?

Torej naša narodna čast zahteva, da je prav živo naše zanimanje za to vprašanje, da več ne izgine z dnevnega reda našega političnega delovanja, dokler ne dosežemo, kar po zakonu lahko dosežemo. Kakor vsakega poštenega rodoljuba v srce boli, ako se mu njegovo pošteno slovensko ime pači, s tujimi pismenkami piše, takó ga mora žaliti, ko vidi po svoji domovini toliko in toliko nemških napisov, ki pačijo lepa, pomenljiva imena dotičnih krajev, starodavnih slovenskih imen pa niti ne poznajo.

Žalostna resnica je, da imajo premnogi sicer poštene Slovenci premalo narodnega ponosa. Koliko imamo narodnih trgovcev in obrtnikov, katerim je lep napis nad prodajalnico ali delavnico deveta briga — bodi-si da imajo samo nemške napise, bodi-si da je slovenščina kam v kot potisnena in polna napak. Kje vidimo slovenske napise „krojač — čevljar — sedlar — mizar — trgovec“? Res malo-

kje! Kako lepo bi bilo vender videti, ko bi imeli vsi ti naši narodni trgovci in obrtniki lepe napise samo v slovenskem ali vsaj tudi v slovenskem jeziku. Ravnati se je seveda po razmerah dotičnega kraja. V mestih in trgih nikdo rodoljuba ne bode zameril, ako ima poleg slovenskega tudi nemški napis — a zunaj na deželi, kjer prebivajo res sami Slovenci, tam naj bi bili tudi samo slovenski napisi.

Koliko, koliko občinskih tablic nahajamo še po spodnjem Štajarskem, na katerih so napisi samo nemški, koliko nemških pečatov imajo še naše spodnje-štajarske občine in krajni šolski sveti? Morda še več, kakor slovenskih ali dvojezičnih. — Neštevilno kažipotov na cestah nima nobene koristi za slovenskega potovalca, ki ne zna nemški, ker na domači zemlji mu povedó ti kažipoti kraj, kamor te popelje ta ali ona cesta, samó v blaženi nemščini. Za Slovence, ubogo paro, je pač vse dobro. — Ako najdemo tako malomarnost tam, kjer bi si Slovenci sami lahko pomagali, celó v občinah, v katerih ima narodna stranka večino, česar se naj nadejamo pri naših oblastvih? Mnogi, premnogi župnijski uradi imajo samo nemške uradne pečate, žalibože velika večina. Morda so pa cesarske oblasti več naklonjene našemu jeziku, ali so znabiti vsaj napisi cesarskih uradov dvojezični v slovenskih deželah? Nikakor ne! Naklonjenosti, ljubezni do nas in našega jezika bi pač zastonj iskali tudi pri cesarskih uradih.

Oglejmo si sodne in politične urade. — Meni so le znana 3 okrajna sodišča, na Vranskem, v Gornjem gradu in v Brežicah, ki imajo dvojezičen uradni pečat, vsa druga — in vseh je že čez 20 v področju Celjskega okrožnega sodišča — imajo le nemški uradni pečat. Napisi od zunaj in znotraj so malo da ne povsod samo nemški; morebiti se nahaja tu ali tam zraven nemškega napisa še slovenski napis „c. kr. okrajna sodnja“, gotovo pa so to le redke izjeme. Ne vem, ali bi mogli le 5 takih okrajnih sodišč na spodnjem Štajerju naštet. Okrajna glavarstva imajo menda večidel vsaj od zunaj tudi slovenski napisi; menda pa brez izjeme samo nemški uradni pečat. Nad poštami in brzojavami uradi se nahajajo večinoma le nemški napisi, ravno tako jim

LISTEK.

Zanimivo. šolsko nadzorovanje.

(Izvirna humoreska. Spisal: Rodoljub Uganikdó.)

Oni žalostni čas, ko je učitelj „mežnaril“, minil je. Učitelja je novi šolski zakon postavil na lastne noge, da se mu ni potreba tresti pred nobenim „gospodom“, niti hoditi od hiše do hiše pobirati svojo trdo zaslužen plačo. Le škoda, da so plače, ki jih dobivajo novodobni učitelji tu pa tam res homeopatično-majhne! Drugače je z učiteljskimi stanovanji! Majhne, prastare groblje rekše šolske hišice, umaknile so se po večini že lepim šolskim poslopjem z velikimi okni in zračnimi sobami, v katerih se ukaželjna mladina poučuje po sistemu moderne pedagogike.

V jednem takih krasnih in novih šolskih poslopij je prebival učitelj Božidar Svetek s svojo ženo, z dekle in z otrokom svojim. Bilo mu je komaj trideset let. A da-si je imel lepo, prostorno stanovanje s čistim planinskim zrakom, vender je bil bled in jako priprosto oblečen. Isto taka mu je bila gosa. A temu ni čuda. S 400 forinti na leto se z družino ne more živeti tako dobro, da bi lica

žarela, kakor žaré nekaterim sosedom učiteljskim. Deželna blagajna pa bi bajé tudi ne prenesla zvišanja učiteljskih plač. Bajé! Ob meseci gre naš učitelj v bližnji trg, kjer povleče onih 33 gld. in 33 kr., a zdaj živi „stanu primerno“ ves mesec! In še nova skrb je obsenečevala Svetkovo lice! Žena mu je imela v kratkem podariti „novega dediča“. — C. kr. okr. šolski nadzornik je sicer z g. Svetkom zelo zadovoljen in obljubil mu je celo, da se sme nadejati nadučiteljske službe, kakor hitro bode kje kaka prazna v njegovem okraju. To je bil jedini up Svetkove rodbine.

Dolgo ni bilo treba čakati. Kmalu je bila razpisana nadučiteljska služba v bližnjem trgu. Dober stotak več plačila, to ni veliko, a vender učitelju dobro zaleže. Božidar Svetek se je požuril prošnjo vložiti. In ker so ga tržani poznali kot vestnega in pridnega učitelja ter ga je c. kr. okr. šolski nadzornik kar najtopleje priporočal, prišel je prvi v „terno“! Vesela ta novica je njegovo soprogo tako iznenadila, da je morala od ognjišča kar hitro v — posteljo...

To je pa zopet dobrega Božidara Svetka spravilo iz „duševnega ravnotežja“, da je ob misli na otroka, ki mu je imel priti na svet, pozabil svojih sto in dva jset — šolskih otrok! To malobrižnost

svojega učitelja znali so si mali paglavčki vrlo dobro izkoriščati! Posebno nekega dne so ob nenavzočnosti učiteljevi v šoli tako ropotali, da so kar golobje zletali s šolske strehe! Ker so se dečki in deklice skupno poučevali v jedni šolski sobi, bil je „otroški dirindaj“ še toliko hujši. Jednemu dečku pride na misel, da vrže kapo mej deklice. Te se vsled tega tako silno prestrašijo, da so vse na jeden kup bežale. Veseli tega uspeha, prično sedaj tudi drugi dečki svoje „bombardovanje“ na deklice: kape, klobuki, bukve, svinčniki, ročniki, in kar je še kaj takega „premičnega kapitala“ naših učencev, vse je zletelo nad glave ubogih preplašenih vaških srnic! In, ker so dečki morali kasneje pometane reči vender le zopet pobrati, prišli so deklicam tako blizu, do se je razvil pravi pravcati — „boj“. V tem, ko je bojovita gruča otrok bila v najboljšem delu, stopi gospod učitelj Božidar Svetek v svojo šolo, kjer je po navadi — bodi mu na čast povedano — vladal mir in red. Bil je bled kakor smrt in razdražen tudi, silno razdražen! In ni čudo! Ni li videl iz svojega stanovanja prihajajočega c. kr. okrajnega šolskega nadzornika v spremstvu še nekega gospoda! Kakor iz sebe plane mej otroke ter s hripavim glasom zavpije: „Mir! mir!“ — Otroci so takoj ubogali svojega spoštovanega in ljubljene

rabijo večinoma le nemški uradni pečati. Še slabše je pri finančnih uradih, ki naj bi imela tudi slovenski napis, in ravno tako je pri merosodnih uradih. Še celó ljudske šole, katere obiskujejo samo in le slovenski otroci, imajo tu in tam nemški napis „Volksschule“. Srednjih šol pa Slovenci ne bi smeli niti poznati, sramota bi menda bila za državo in deželo, ko bi bil tudi slovenski napis poleg nemškega! Ravno v Mariborskem mestu imamo c. kr. gimnazijo, c. kr. realko in c. kr. učiteljsko. Na učiteljsko naj se izomikajo in odgojujejo slovenski učitelji slovenske ljudske šole; pa Bog ne daj, da bi bil tudi slovenski napis.

Nikjer se ne nabaja pravo načelo.

V marsikaterem kraju imamo na primer nemški napis „k. k. Bezirksgericht“, poleg te table drugo z napisom „k. k. Steueramt — c. kr. davkarija“, poleg spet tablo z napisom „k. k. Finanzwachabteilung“; v drugem trgu ali mestu pa lahko najdeš na sodniškem poslopiju dvojezični napis „k. k. Bezirksgericht — c. kr. okrajna sodnija“, poleg te table pa samo nemški napis „k. k. Steueramt“. — Ali ni to žalostno znamenje naše večne in srdite borbe za vlado in našimi oblastvi?

Da bi vsi uradi v kakem mestu ali trgu imeli dvojezične napise, tega menda ne najdete nikjer; najdemo pa celó kraje, kjer so sami nemški napisi na pr. v Konjicah (sodišče, davkarija, poštni urad, finančna straža) in v Gornji Radgoni.

Da tudi podjetja za zlaščavo prometa po naši deželi, torej v prvi vrsti južna železnica, se ne ozirajo na nas, Vam je itak znano. Vsak, kdor se je vozil čez Trbovlje dalje proti jugu, videl je, da se dvojezični napisi začno še le v Zagorju, še le na Kranjskem. To naj bodi dokaz, da Slovenci prebivajo še le tam, da tukaj pri nas znanje slovenščine ni potrebno! Kdo se pa tudi ne spominja s pravično jezo v srcu sramotnega postopanja deželne odbora, ki nam niti na Savinjski železnici dvojezičnih napisov ni dovolil ter je raznim občinam na njih prošnje ošabno odgovoril, ta tega ni treba, da bi to bilo na škodo prometa in uradovanja. Uzroki tem sramotnim in neznosnim razmeram so:

1. Naša malomarnost. Zavedno ljudstvo bi lahko vsaj posameznike — odvetnike, notarje, trgovce, obrtnike — primoralo, da si priskrbijo slovenske napise; ako mu je moči izbirati, naj podpira tiste može, ki se ne sramujejo svojega domačega jezika, katerim ni žal denarja, da bi svoje včasih že stare, obrabljene nemške napise spremenili z novimi slovenskimi ali dvojezičnimi. V tem obziru lahko bi nam bili za vzgled Čehi. Zaveden Čeh ne stopi za nič v pisarno odvetnika, kateremu se ni vredno zdelo, da bi imel tudi češki napis, — on ne gre v prodajalnico trgovca, ki nima češkega napisa, ne prestopi praga obrtnikove delavnice ali gostilnice, nad katero visi samo nemški napis. Pri nas je pa časih prav narobe. Nevedno ljudstvo še rajše nosi nemškutarju denar, kakor domačinu, ker ima še premalo narodnega ponosa in se v svoji zaslepljenosti čuti srečno, da sme občeovati z nemškutarjem, ki sovraži vse to, kar bi moralo nam biti drago in sveto. —

učitelja, le improviziranih bomb dotični lastniki niso mogli tako brž dobiti v rokó.

„Hitro! hitro! Čegave so te bukve? čegava je ta kapa?“ — povpraša učitelj.

„Kapa je Špelinovega Jurčeta,“ potoži deklica, „on je prvi vrgel svojo kapo na nas!“

Učitelj jezno vrže kapo „Špelinovemu Jurčetu“, ki je sedel v zadnji klopi pri vratih. Toda dobri Božidar Svetek ni imel sreče: namesto „Špelinovemu Jurčetu“ v roko, priletela bi bila kapa kmalu v obraz g. c. kr. šolskemu nadzorniku, ki je v istem trenutku vrata odprl na stečaj ter vstopil z nekim drugim gospodom! —

Zadrega nad zadrego!

Učitelj Božidar Svetek se vendar toliko stregne, da vstopivša gospoda spoštljivo pozdravi. Temnega obraza hladno odzdravi g. c. kr. šolski nadzornik ter predstavi svojega tovariša rekoč: „Z mano je danes prišel g. c. kr. deželni šolski nadzornik, ki si hoče ogledati uzorno jednorazrednico.“ — Gospodu učitelju Božidaru je prihajalo kar črno pred očmi. Lepa uzorna jednorazrednica! mislil si je. V glavi se mu je jelo vrteti, da se je bal, da se zgrudi. Vender zbere vse svoje moči ter ponižno povpraša, kaj bi gospoda „inšpektorja“ želela.

„Nadaljujte, nadaljujte, gospod učitelj!“, povzame gosp. deželni šolski nadzornik. „Kaj imate

2. Nedostatna naša organizacija: Tu in tam bil bi še kak rodoljub, ki bi se briga za našo narodno stvar; pa kam bi se obrnil? Kaj naj stori občina, ki bi to ali ono rada dosegla, kar se tiče slovenskega jezika, ali sploh političnih pravic našega naroda? Sami ne morejo sestavljati potrebnih prošenj in pritožeb, ker nimajo časa in zmožnosti za to. Treba bode torej oživiti naše društvo, imenovati zaupne može, ki bodo v imenu posameznikov ali občine poročali o različnih željah in zahtevah društvenemu vodstvu, katero mora potem dalje v vsakem slučaju ukreniti, kar je treba.

3. Največji del krivde seveda zadene naše uradništvo in posebno vlado. Naj taista vedno in še tolikokrat nam zatrjuje, da je njeno prvo načelo, pravico deliti vsem narodom — v resnici se to načelo ne izvršuje.

Člen 19 drž. tem. zakona od 21. decembra 1867, št. 143 drž. zak., določuje, da se prizna enakopravnost vseh deželnih jezikov v šoli, uradu in javnem življenju. Ali se godi to v naši dobi? More li vlada z mirno vestjo zagovarjati se, da ona z enako ljubeznijo, ono isto skrbjo in natančnostjo naše pravice brani, kakor pravice svojih državljanov nemškega rodu? Ali bi bilo mogoče, da bi bil naš dober narod že pretrpel toliko britkosti in toliko krivic — ko bi bilo vladi resno mar izvrševati enakopravnost povsod in za vselej? Brez strahu lahko odgovorim, da ne, ker imamo za to obilne dokaze. Navedem naj le nekatere, ki se tičejo ravno predmeta, o katerem govorim. 1.) 5. junija 1891 so nekateri Slovenci, ki prebivajo v Celju, prosili c. kr. trgovinsko ministerstvo, naj ukrene, da si bode c. kr. pošta v Celju priskrbela namesto nemških pečatov nemško-slovenske uradne pečate, in da bi se naj vsi napisi na poslopiju zunaj in nad posameznimi uradnimi prostori od znotraj, tudi na poštah vozovih zamenjali takoj z nemško-slovenskimi napisi. Dne 16. septembra 1891 prosili so, da naj se vendar reši njih prošnja, a zaman. Do današnjega dneva ni rešitve, na pošti je vse pri starem — in najbrž tudi novo poštno poslopje ne bode imelo dvojezičnega napisa, ako ne bodo naši poslanci takega napisa odločno zahtevali, kadar bode treba državnemu zboru dovoliti potrebni denar za novo poslopje. Sploh bomo si morali mi Slovenci zapomniti, da naj bodi vselej in pri vsaki stvari in vsakem podjetju, kadar nas prosi kdo za podporo, mej prvimi pogoji ta, da morajo vsi nadpisi biti tudi slovenski. 2. slučaj. — Slovenski pravnik, odvetnik in notarji na Spodnjem Štajerju naprosili so predsedništvo c. kr. okrožnega sodišča v Celju, da se naj uradna tabla nad poslopijem okrožnega sodišča, ki ima samo nemški napis, spremeni z dvojezičnim napisom, ker spada pod njegovo področje ogromna večina Slovencev. Še dandanes se ta pobleвна želja ni izpolnila!

O tistem času pa so se napravile nove table za razne uradne sobe seveda jedino le z nemškim napisom, n. pr.: „Praesidium“, „Staatsanwaltschaft“, tako da Slovenec, ki nemški ne zna, niti ne ve, kam bi se obrnil, ako ima pri okrožnem sodišču kaj opraviti. To se godi tam, kjer bi se pravica naj-

bolj morala spoštovati — v hramu, kjer se naj deli pravica in obsoja vsaka krivica. — 3. slučaj. Občina v Petrovčah prosila je poštno vodstvo v Gradcu, da naj dobi novi poštni urad v Petrovčah tablo z dvojezičnim napisom in ravno tak uradni pečat. Poštno vodstvo odgovorilo je dne 7. decembra 1892, št. 42.341 — naj si ta slučaj posebno dobro zapomnijo naši gg. poslanci — da je bil pečat, še predno je prošnja došla, že gotov, da se pa tudi po storjenih poizvedbah vodstvu ni potrebno zdelo, ustreči stavljeni prošnji. Komu izmed nas ne sili kri v obraz od srda nad tako krivico?

Torej takó se zakon izvršuje! Poprej je vodstvo, ne da bi koga vprašalo, samo ukazalo napraviti novi pečat. Ali je bilo treba sploh čakati na kako prošnjo, ni bila dolžnost poštne vodstva, za slovenski kraj napraviti vsaj dvojezični napis? Ako je pa prošnja došla od občinskega odbora, ki vendar občino zastopa, ni to zaamehovanje naših pravic, to prošnjo zavrniti, ker bojdá dvojezičnih napisov ni treba. Mari prebivajo Nemci v Petrovčah — zakaj je pa v Žalcu dvojezičen napis na pošti, zakaj je tam potreben, v Petrovčah, ki je od Žalca oddaljen 1/4 ure, pa ne?

To bi se naj godilo kje drugje, morda pri vročehrvnih Madjarih. Taka tabla ne bi dolgo visela in še kri bi morebiti tekla, ko bi oblast hotela s silo tak napis varovati. Nas se seveda ne bojé — proti nam je vse dovoljeno, ali se ujema z zakonom ali ne. Ko bi se to kje na Češkem zgodilo, Nemci bi zagnali hrup po vseh časopisih brez konca in kraja; uradnik, ki bi kaj takega storil, moral bi najbrže biti prestavljen.

Kaj naj slednjč rečemo še o nejednakem razlaganju zakona v Pragi in Brnu ali v Ljubljani in Celju. Včeraj bilo je čitati, da so Čehi v Terezinu dobili odgovor, da vlada ne sme seči v področje samostalne občine, da ona ne more ukazati samostalni občini, v katerem jeziku naj se napravijo napisi, ona sme samo občine nadzorovati in ustavljati protizakonite sklepe. Torej bodo samo nemški napisi tam ostali, kjer so bili dozdej; tam pa, kjer so bili dozdej dvojezični napisi, se ne smejo napraviti samočeški ali slovenski napisi. — Dovolj!

Slavno društvo! Več kakor 25 let imamo državne temeljne zakone, a še dandanes se ne izvršujejo. Vender ne smemo izgubiti poguma. Naši najboljši možje so takrat na mnogoštevilno obiskanih taborih ljudstvu razjasnjevali naše pravice, taisto navduševali in podučevali. Kakor smo se takrat borili, boriti se moramo tudi še danes. Slavimo 25letnico naših taborov na ta način, da začnemo spet z novimi močmi še glasneje kakor dozdej zahtevati naše pravice.

Že v 229. seji državnega zbora 1893 stavili so poslanci dr. Gregorec, častiti naš predsednik in tovarši sledečo interpelacijo: Ali je Njega ekszellenca voljna, 1. svojo pozornost takoj obrniti na popisane nezakonite jezikovne razmere v deželah, kjer prebivajo Slovenci in Hrvati, ter 2. povzročiti, da

 Dalje v prilogi.

sedaj? Jemljete li kaj novega? Saj ste že zmogli? — Nova zadrega!

Naposled se učitelj Božidar vendar le nekoliko pomiri, in prične s poukom. Šlo je vse dobro in vrlo gladko; ni čuda, mož je bil spreten učitelj, kar je res, to je res! A v tem, ko je bil jel ravno prav ognjeno predavati, potrkala nekdo na vrata. Toda Božidar tega ne čuje ter predava dalje. Zdajci zopet močnejše potrkala na vrata. Učitelj Božidar to sliši, ozre se k vratom ter misli: „Kaj vraga, ko bi bil še kak „inšpektor“?“

„Prosim, blagovolite pogledati,“ izpregovori zdaj deželni šolski nadzornik, „nekdo je potrkal.“

Božidar Svetek gre k vratom ter jih odpre. V tem trenutku pomoli glavo v šolo rudečelična dekla Jera šepetajoč: „Pobič je, le hitro pridite dol!“

Rahločutečemu očetovskemu srcu bi bila ta novica ob vsaki drugi priliki prav prijetna; toda zdaj ni vedel dobri gosp. Božidar Svetek v svoji zadregi družega storiti, nego da je z besedami „pridi kasneje!“ zaprl vrata dekli pred nosom. —

Vnovič ves zmeden hotel je dalje predavati, toda k sreči je okrajni šolski nadzornik zahteval „Imenik“ in zvezke učencev in učenk; ubogi Božidar pa se je smel malce odpočiti.

Drugo uro je bilo lepopisje. Obema šolskima nadzornikoma se je lična pisava tamošnjih otrok

zelo dopadala; isto tako jima je prijal uzorni red. Učitelj Božidar je zopet prosteje dihal — kar zopet nekdo potrkala na duri. —

„Ali Vas mej poukom večkrat tako motijo kakor danes?“ povpraša deželni šolski nadzornik nekoliko nejevoljno.

„Ne, gospod deželni šolski nadzornik, le redko me kdo moti.“

„Pa ne slišite li? Nekdo zopet trka!“

Zdaj gredo vsi trije, t. j. oba nadzornika in učitelj k vratom, pri katerih je zopet stala rudečelična dekla Jera obupno kličeč: „Za Boga, gospod učitelj, pridite vendar dol: zopet je „pobič“ tu kaj!“ —

„Pa naj pride „pobič“ gor!“ oglasi se deželni šolski nadzornik, meneč, da je kak zakasneli učenec doli.

Ni kazalo družega, nego da je zdaj ubogi oče nadzornikoma razodel vse: povedal je, kakšnega „pobiča“ Jera misli in poudaril, da ni čuda, če je „pri teh okoliščinah“ danes „nekoliko zmeden.“ Deželni šolski nadzornik, zaslišavši to izpoved, seže Božidaru prijazno v roko ter reče: „Le hitro pridite, g. učitelj k svoji ženi; midva bodeva mej tem že sama odpravila šolo. Pa le brž, le brž; če ne, pride dekla kmalu zopet trkat in napove še tretjega pobiča!“

se čim prej odpravijo navedene neprilичnosti pri vseh c. kr. ministerstvih, ter vsem tem ministerstvom podrejenim c. kr. oblastvom, uradom, javnim zavodom itd. nahajajočim se na ozemlju, kjer prebivajo Slovenci in Hrvati, takoj zaukazati, naj se preskrbijo in porablajo dvojezične, to je nemško-slovenske, italijansko-slovenske, italijansko-hrvatske tiskovine, uradne tablice, uradni pečati itd., naj na železniških postajah v teh jezikih omislijo napise in skrbijo, da se bodo ta imena pri posamnih vlakih izklicevala?*

Priznati moramo, da bi naša ožja domovina pridobila res tudi na zunaj lepše narodno lice, ko bi se uresničila vsaj ta skromna želja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 16. septembra.

Izjemno stanje v Pragi.

Vladna naredba o izjemnem stanju v Pragi je še vedno izključni predmet razpravam v raznih listih. Nemci so tega vladnega koraka tako veselili, da svoje radosti ne morejo prikrivati, dasi se nekoliko sramujejo te svoje zadovoljnosti z navedbami, s katerimi so se razveljavile najvažnejše državljanske pravice. Pri tej priliki se je zopet pokazalo, da so Nemci — Nemci in da za svobodo in enakopravnost nimajo zmisla. Jediní „Deutsches Volksblatt“ obsoja odločno razglasitev izjemnega stanja, pravi, da to ne bo nič koristilo nego samo še škodovalo in češki narod do skrajnosti razburilo ter dokazuje, da je porazumljenje mej narodov in notranji mir doseči jedino le, če se spremeni princip vsega vladanja, če se država organizuje namesto na centralistični, na federalistični podlagi. To že opetovano izrečeno mnenje je dokaz, da se bo kmalu tudi mej Nemci našla močna stranka, s katero bo gledé državne organizacije moči govoriti. — Tudi Poljaki so se nekoliko streznili in celo „Czas“, ki je prvi dan kar bezlasi same radosti, da je vlada postavila češki narod pod policijsko nadzorstvo, pravi doslovno: „Ta vest je uaredila žalosten utis.“ — — — Komentar uradne „Prager Zeitung“ je poln samih splošnih rekriminacij, a nikjer ni naveden pozitiven vzrok in dokaz za potrebnost te navedbe. Upati je, da bo vlada v državnem zboru navedla konkretne razloge. — „Nowa Reforma“ pravi doslovno: „Vera, da imajo policijske represalije uspeh, ima pri osrednji vladi še mnogo privržencev, a ta vera je slepa, če se pomisli, da stoletne skušnje niso vlade prepričale, da utesnitev svobode in policijska sredstva nikdar in nikjer ne morejo premagati narodove volje in zadržati narodov naravni razvoj.“ — — — Izjemne navedbe ne bodo čisto nič koristile. Mogoče je sicer, da se bodo s tem preprečili izvestni otročji izgrezi, prizadevanja naroda češkega pa ne bo zadržati. Represalije bodo popularnost mladočeških voditeljev le še povzdignile. Z izjemnimi navedbami storila je vlada prvi korak na poti reakcije in mogoče je, da bode primorana te navedbe uveljaviti še za druge okraje ali za celo Češko. Če bo konsekvenco hodila po tej poti, more priti v položaj, iz katerega ni rešitve. — Še bolj rezko se izraža „Dziennik Polski“, ki pravi: „Oficijozno razglašeni razlogi so popolnoma nezadostni in obžalovati je, da je ustava toli elastična, da omogoči vladni izdati take navedbe, ne da bi bil to dovolil parlament. Zdrav narodni egoizem nam zabranjuje izreči vse to, kar čutimo pri tej priliki.“ — Z zadoščenjem beležimo te glasove in obžalu-

Te besede so pomagale. Nekoliko skokov — in že je bil „srečni oče“ v svojem stanovanju, kjer je našel svojo ženo in novorojena (dvojčka) izven nevarnosti. Jokajoč je pritisnil vsa tri k srcu, poljubil ter potem zopet zletel v šolo. Tu je baš srečal odhajajoče otroke, spremljane po obeh gospodih nadzornikih ter po gosp. župniku, ki je bil prišel gospoda nadzornika pozdravit in povabit na „majhen prigrizek“.

„Jaz sem jako zadovoljen;“ dejal je deželni nadzornik učitelju Božidaru, „vidim, da ste mož, kakeršnih potrebuje sedanja šola. Nadejam se, da bode v kratkem povišani. Saj ste prosili za nadučiteljsko službo v bližnjem trgu? No, kolikor je v moji moči, hočem vam pomagati. Za danes mi pa, gospod učitelj, dovolite, da z gospodom okrajnim šolskim nadzornikom vašima novorojencema botrujeva. Gospod župnik tukaj je mojo prošnjo uslišal ter bode dvojčka, katera vam je Bog dal, takoj krstil.“

In tako se je končalo to zanimivo šolsko nadzorovanje s krstom novorojenih dvojčkov, ob kateri priliki je človekoljubni deželni šolski nadzornik izpraznil kozarec vina na zdravje „bodočega nadučitelja, gosp. Božidara Svetka!“ —

Da-li se bode še kedaj vršilo tako veselo šolsko nadzorovanje; kdo vé? —

jemo, da z ozirom na tiskovni zakon ne moremo priobčiti izvodov iz hrvatskih in ruskih listov.

Jezikovno vprašanje.

Vodja nemških levičarjev, posl. Plener, je v svojem govoru v Chebu napovedal, da misli v prihodnjem zasedanju državnega zbora staviti nov jezikovni predlog. Staročeški „Hlas Naroda“, baveč se v včerajšnji številki s tem vprašanjem, se boji, da bi zamogel Plenerjev predlog obveljati, ker so Poljaki vsled doletele jih cesarjeve pohvale postali vladi še bolj naklonjeni, kakor so bili že prej in torej ni izključeno, da bodo glasovali za Plenerjev predlog, ako ne bode veljal za Gališko. S tem bi imel Plener večino. — Strah staročeškega lista se nam ne zdi neosnovan in lahko je mogoče, da se obistini. Mej poljskimi poslanci je sicer mnogo takih, ki pošteno mislijo, ali disciplina v klubu je železna in nerazrušna. Ko bi Plenerjev predlog obveljal, potem bi češki in slovenski poslanci ne imeli ničesar več opraviti v državnem zboru.

Vnanje države.

Novi program francoske vlade.

Radikalni stranki pripadajoči finančni minister Peytral izjavil je šele te dni, da bo vlada ustrezaje pri volitvah izraženi narodovi volji krenila na pot reform, „Figaro“ pa pravi vse drugače. Na podlagi baje avtentičnih informacij naznanja ta list, da bo ministerski predsednik Dupuy v prvi seji parlamenta razvil nov program, diametralno nasproten Gobletovemu radikalnemu programu. Naglašal bode zlasti, da je treba sedaj veljavne zakone ohraniti nespremenjene in se odločno upreti vsem subversivnim predlogom, tirajočim ločitve države in cerkve, odpravo budgeta v cerkvene svrhe in odpravo senata. Dupuy misli, da se bodo na podlagi tega programa zbrali okoli njega vsi zmerni elementi in mu tako omogočili ustanovitev trdne večine, ter je pripravljen, ločiti se od vseh tvarišev, ki niso s tem programom zadovoljni. V sedanjem ministerstvu je več radikalcev in če bo te Dupuy odpravil, imel bode prestati hude boje z radikalno stranko.

Federalistični shod v Nemčiji.

Nemška takozvana „stranka prava“ sklicuje na 27. in 28. t. m. federalistični shod v Frankfurt, katerega naj bi se udeležili tudi take politične osebe iz Avstro-Ogerske, katere so za odpravo današnjih političnih in narodnih razmer v srednji Evropi, na mesto katerih bi se osnovala druge, na federalistiškem temelju po načelu: Doli s centralizmom, a živio federalizem! Dotični odbor razposlal je zraven občnih okrožnic tudi posebnih, v katerih je rečeno, da se bode na shodu razpravljalo mej ostalim tudi o hrvatskem vprašanju. To pa ni verjetno, že zbok tega, ker je „stranka prava“ jedino le pruska stranka, katera namerja z imenom federalizma privabiti Slovence na limanice, v resnici pa doseči svoj nemški cilj. Ako se more federalizem usiliti državam, v katerih bivajo razne narodnosti, ni pa primeren v takih, katerim je državna meja zajedno tudi narodna. Tako vlada n. pr. v Franciji in v Italiji najstroži centralizem, v tem ko si ne moremo lahko misliti centralistične Švice; v Avstro-Ogerski je pa centralistična misel naperjena baš proti svobodi in enakopravnosti posamičnih narodov. Po novem načrtu sestavljali bi Pruska in Avstro-Ogerska „srednje-evropsko državno zvezo“, imeli bi obe skupno „zbornico knezov“ (senat), in skupno „narodno zbornico (državni zbor). Prva bi zborovala v Pragi, druga v Draždanih. „Zbornici knezov“ bi predsedovala po redu „pruski cesar“ in „avstro-ogerski cesar“ tako, da bi bil vselej eden podpredsednik, kadar bi drugi predsedoval. No, to je jako najivna misel, ako se zahteva, da bi i mi Slovani pomagali „pruskemu cesarju“ uglediti pot do Jadranskega morja!

Dopisi.

Iz Rakeka 15. septembra. [Izv. dop.] Dne 11. t. m. pripeljal se je z brzim vlakom zvečer Njega cesarska visokost nadvojvoda Rajner inspiciirat tukaj zbraue batalijone domobrancev.

Vsprejem bil je jako lep. Streljali so iz topičev, spuščali rakete, užigali bengaličen ogenj in užgali velik kres. Nadvojvoda govoril je z na kolodvoru navzočimi gosti kacic 10 minut. Mej drugim govoril je z gospodom generalmajorjem Parmannom, z Logaškim okrajnim glavarjem del Cottom, z gosp. L. Sebenikarjem in g. Hiengom.

Na to podala je gospica Antonija Tomšičeva nadvojvodi prekrasen šopek in ga pozdravila v jedratem govoru. Nadvojvoda podal je gospici roko in se prav srčno zahvalil. Pri hiši gospoda Sebenikarja bil je postavljen lep, velik slavalok. Iz vsake, tudi najmanjše hišice plapolale so slovenske trobojnice in cesarske zastave. Mlajev z dolgimi zastavami bilo je postavljenih 30 od kolodvora do stanovanja nadvojvodinega. Na slavaloku in na mlajih goreli so raznobarvni balončki. Nadvojvoda bil je vsprejema tako vesel, da je na večer svojega prihoda prišel večerjat v gostilno, slučaj, kakeršnega od navzočih častnikov še nihče ni doživel.

Dne 12. sept. povabil je nadvojvoda 10, dne 13. sept. 17 častnikov k obedu v gostilni gospoda Šebenikarja.

S terčom, z vojniki in sploh z vsem bil je nadvojvoda tako zadovoljen, da se je blagovolil izraziti, da se bodo drugo leto vojaške vaje najbrže zopet todi vršile. Dne 13. sept. zvečer odpeljal se je nadvojvoda v Št. Peter, od koder je s kurirjem odšel na Dunaj. Pri odhodu gorel je zopet bengaličen ogenj, streljali so in spuščali rakete. Navzočih bilo je na kolodvoru blizo 100 častnikov.

Za Rakovčane bil je prihod veliko veselje — kar so izkazali tudi z dejanji.

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) Finančni svetnik gosp. Viljem Schuster imenovan je višjim finančnim svetnikom in finančnim prokuratorjem v Trstu.

— („Radogoj“) pristopil je kot ustanovnik g. J. J. narodni učitelj v Trstu z doneskom 100 kron. — Živio vrli rodoljub!

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista poslali so kronine darove: Od Sv. Tomaža pri Veliki Nedelji poslala je g. Amalija Marin 9 kron, nabranih mej tamošnjimi rodoljubkinjami in rodoljubi; darovali so po 1 krono: Č. gosp. župnik Jak. Caf, gdčni. Cl. Steinecker in Josipina Skerlec, g. Amalija Marin in gg. Bezjak, Marin, Sivka, Skerlec in neimenovanec. — Živile rodoljubne darovalke in darovalci in njih nasledniki!

— (Zahvala.) Odbor društva „Narodni dom“ v Ljubljani hvaležno potrjuje, da mu je izročilo uredništvo „Slov. Naroda“ 42.50 kron, katere so mu bile poslane od dne 16. avgusta do dne 15. septembra (incl.) in izkazane v številkah 186. do 211. „Slov. Naroda“. Vštevši zadnjič izkazanih 655 k. 24 v. je torej izročilo uredništvo „Slov. Naroda“ 697 kron 74 vin., nabranih od dne 23. maja do 15. septembra (incl.) Presrečno zahvalo č. gg. rodoljubnim darovalcem in darovalkam. V Ljubljani dne 16. septembra 1893. Dr. vit. Biełweis-Trsteniški, predsednik. Dr. Jos. Staré, blagajnik.

— (Deželni šolski svet kranjski) je v današnji seji dovolil, da se na slovenski mali gimnaziji v Ljubljani ustanovi za I. razred še jedna, torej tretja paralelka.

— („Glasbena Matica“) Slovenske roditelje opozarjamo na glasbeno šolo vrle naše „Glasbene Matice“, v katero naj vpišejo svojo deco. Vpisovanje se vrši te dni in smo že naznanili pogoje. Poleg starih, že izkušenih močij si je „Glasbena Matica“ oskrbela novega učitelja, ki je rodom Slovenec in je dovršil z izvrstnim uspehom svoje študije na Dunajskem konservatoriju. Pouk v glasbenih šolah je temeljitejši nego v zasebnem naobraževanju, ker tam delujejo najboljše moči in so zavodne šole pod strogim društvenim, vladnim in tudi obćim nadzorstvom, kar pogrešamo pri zasebnih učiteljih. Torej je le v vsestranskem interesu roditeljev in učencev, ako poslednje vpišejo v šolo „Glasbene Matice“, ki stoji danes na višini novodobnih zahtev. „Svoji k svojim“ bodi nam tudi tu naše geslo!

— (Telovadba za dekleta.) Po vseh drugih mestih uvajajo obligatno telovadbo za dekleta ali ustanovljajo tečaje za njo. Povsod uvidevajo, da ne zadostuje pri vzgoji dekliški samo bistrenje duha, temveč da je zajedno tudi treba telo krepiti in vaditi. Iz teh razlogov hočeta tudi letos g. Fran Brunet, c. kr. učitelj telovadbe na realki in učitelj g. Fil. Uhl voditi telovadbo za dekleta v telovadnici realke od dne 1. oktobra počenši vsako sredo in soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne. Telovadilo se bode v dveh oddelkih, prvi je za dekleta do 14. leta, drugi od 14. leta naprej. Prijave vzprejemata imenovana gospoda pisмено ali ustmeno.

— (Germanenbund.) Ker se je razpuistilo glavno društvo „Germanenbund“, prenehajo po odloku ministerstva za notranje stvari tudi podružnice. Odslej naprej torej tudi Ljubljana ne bode imela več velike sreče, imeti v svoji sredi podružnico „Germanenbunda“, ki je družila naše pristne tevtoburške junačiče!

— (V obrambo Ljubljanskega gradu.) V ponedeljek 18. septembra ob treh popoldne bode na drugi „ridi“ jugozahodne strani gradu lokalni ogled na lici mesta vsega obraščenega dela, — in so povabljeni k temu zastopnik črara, kakor tudi lastniki dotičnih parcel. Namen

ogledu je: posvetovanje, kako bi se pospešila rast in pogozditev tega dela in zlasti one goline, katero so prouzročili nalivi, posipanje zemlje in kamenja ali pa tudi — škodoželjni ljudje. V prvi vrsti bo zabraniti nadaljnje rušenje zemlje nizdoli, a v drugi vrsti pretresavati vprašanje, na kak način bi se dala primerna pogozditev omogočiti. Ta zadeva je tako za mesto kakor za jetnišnico eminentne važnosti, in je želeti, da se temeljito reši.

— (Kontrolni shod) za rezervnike in nadomestne rezervnike pešcev iz za lovce bode za Ljubljano dné 12. oktobra, za ostale čete pa 13. oktobra ob 9. uridopoludne v Šent-peterski vojašnici. Kdor se pa ta dva dneva zamudi oglašiti — bodi si iz tehničnih ali neopravičenih razlogov — priti mu bode k nadomestnemu shodu dné 10. novembra t. l.

— (Vožne cene Dolenjske železnice) bodo nastopne: V III. razredu: V Lavrico od južnega kolodvora 15 kr., od Zelenega briba 10 kr.; v Škofljo 18 kr., (oziroma 12 kr.); v Šmarje 27 kr., (oz. 21 kr.); v Grosuplje 33 kr., (oz. 26 kr.); v Predolje 42 kr., (oz. 36 kr.); v Čušperk 48 kr., (oz. 42 kr.); v Dobropolje 60 kr., (oz. 53 kr.); v Velike Lašče 69 kr., (oz. 63 kr.); v Ortnek 83 kr., (oz. 75 kr.); v Ribnico 93 kr., (oz. 86 kr.); v Staro Cerkev gl. 110, (oz. gl. 104); v Kočevje gl. 114, (oz. gl. 108). Za II. razred se navedene cene podvojé, za I. razred se navedene cene potrojé.

— (Rampa pred deželnim gledališčem) se bode vender izgotovila še pred početkom sezone, kar je bilo gledé na neravni terén že res prav potrebno. Tudi se bode postavila dva nova plitva kandelabra pred gledališkim poslopjem.

— (Nova lokalna železnica.) V Železni Kaplji osnoval se je pripravljalni odbor, ki bode delal za lokalno železnico iz Sinče vasi do Železne Kaplje. Koncem tega meseca bode glavni shod udeležencev.

— (Tiskovna pravda.) Ravnatelj v Trbovljah M. Trpotitz vložil je po odvetniku dr. pl. Schreyu tožbo zaradi žaljenja časti proti uredniku „Domovine“ Drag. Hribarju pri okrožnem sodišči v Celji. Ker bode gradiva obilo, utegne pravda biti še le po zimi in bode spravila zanimive stvari na dan o počenjanju Trpotitza.

— (Razstava.) V Sevnici vršila se bo dne 6. in 7. oktobra t. l. razstava goveje živine, prašičev in poljskih pridelkov, poleg tega tudi razstava gospodarskih orodij in strojev. Razstava utegne biti prav lepa in dobro obiskana, ker se gospodarji in drugi kaj pridno oglašajo k udeležbi, ter je sploh zanimanje za to razstavo prav živahno.

— (Konjska dirka v Žalci) se bode vršila v nedeljo dne 24. t. m. popoldne ob 3 uri na dirkališču v Žalci. Oglasila vzprejema najkasneje do 23. t. m. g. Franc Roblek v Žalci in se ob enem z oglasilom plača tudi vloga namreč 1 gld. pri pričetni dirki za kobile in žrebce pod 4 leti in pri dirki plemenskih konj za kobile in žrebce tretjega konjerejskega okoliša (savinjsko plemo). Darila so pri omenjenih dveh dirkah po 50, 25, 15, 10 in 5 gld. in po jedna zastava. Pri subvencionirani društveni dirki za vse konje neomejene starosti, je vloga 3 gld. Darila so: I. gig v vrednosti 60 gld., II. konjska vprega v vrednosti 35 gld., III. istotaka v vrednosti 25 gld., IV. dve lepi uzdi v vrednosti 10 gld. Pri oglasilu treba konje natančno popisati in jih na dan dirke ob 10. uri dopoludne predstaviti komisiji v žalskem trgu. Na dirkališču svirala bode Šmarska godba.

— (Odpuščeni delavci.) Štrajk angleških rudarjev upliva na vse stroke industrije zaradi pomankanja premoga in drugega potrebnega materiala. V sled tega je moral vodstvo arsenala „Stabilimento Tecnico Triestino“ začasnó odpustiti 300 delavcev.

— (Zdravniške zbornice na Primorskem.) Ministerstvo notranjih del je naročilo Tržaškemu namestništvu, naj stori kar treba za ustanovitev treh zdravniških zbornic na Primorskem. Tržaška zbornica imela bo po ministerski določbi 11 članov, goriška 9 in isterska (sedež Pulj) tudi 9.

— (Razpisani službi.) V Krškem izpraznjeno je mesto poštarja z letno plačo 500 gld. uradnim pavšalom 180 gld., manipulacijsko priklado 800 gld., zavojnim pavšalom 100 gld., brzojavno plačo 180 gld. in selskim pavšalom: a) 1200 gld. za vzdrževanje vsakdanje vožnje poštnega sela mej Krškim in Novim Mestom na progi Krško-Kostanjevica; b) 650 gld. za dvakratno dnevno vožnjo sela

mej Krškim in Novim Mestom na progi Krško-Kostanjevica in c) 700 gld. za petkratno dnevno vožnjo sela na kolodvor v Videm. Jamščina je položiti 500 gld. Prošnje do 25. t. m. pri poštnem in brzojavnem vodstvu v Trstu, kjer se poiževo tudi vse podrobnosti. — Na dvorazredni ljudski šoli v Škocijanu izpraznjeno je drugo učiteljsko mesto z letno plačo 450 gld. Prošnje do dné 28. t. m. pri okrajnem šolskem svetu v Krškem.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Obsodba rumunskih časnikarjev.) Kakor smo že javili na kratko, bili so obsojeni urednik in sodružniki lista „Tribuna“ in sicer: g. Albini na tri mesece zapora in 100 gld. globe, g. Rusua na dva meseca zapora in 50 gld. globe, g. Balthesa na jeden mesec zapora in 30 gld. globe in gosp. Dordea na pol meseca zapora in 20 gld. globe. Vsi so obsojeni, da plačajo sodne stroške, znašajoče 170 gld. Razsodba se mora prijaviti v „Tribuna“ v državnem, to je v madjarskem jeziku. Razprava je bila pred porotniki v Kološvaru in trajala od 8. ure zjutraj do 3. ure ponoči.

* (Odtegnen poštni debit.) Beligradskemu listu „Elektrika“, ki je izhajal namestu lista „Mala Podvala“ odtegnil se je poštni debit za avstro-ogersko državo.

* (Distingviran tat.) Policija v Genovi zaprla je te dni nekega 32letnega elegantnega gospoda, ker se je izkazalo, da je nevaren tat. Distingvirani gospod vozil se je vedno v prvem razredu na železnicah in svojim sopotnikom odnesel kar je le mogel. Policija je kar strmela ko je konstatovala, da je nevarni tat sin Aukonskega bogataša Elhe, jednega najodličnejših članov italijanskega parlamenta.

* (Posledice babjeverstva.) V Livornu umrlo je tekom zadnjih tednov več oseb za kolero. Prebivalstvo je v bojazni, da se bolezen ne razširi, in spominjati se prastare vraže, naskočilo tiste hiše, kjer je bil kak za kolero bolni človek, snelo hišna vrata in je na javnem trgu sežgalo. Orožniki so to hoteli preprečiti vsled česar je prišlo do krvavih izgrediv in je bilo mnogo oseb ubitih.

* (Potomec Napoleona I.) V severo-ameriški državi Massachusetts umrl je te dni na svojem posestvu Jerome Napoleon Bonaparte Patterson, unuk Jeroma Bonaparte, bivšega kralja Westfalskega. Jerome Bonaparte je bil oženjen v prvem zakonu z Amerikanko Elizabeto Patterson. Njegov sin, rojen l. 1830, zaročil se je tudi z bogato Amerikanko in živel na svojih posevkih. L. 1853 vstopil je v francosko vojsko in se bojeval v Krimski vojni. Po 15letnem službovanju vrnil se je v Ameriko, ker mu Napoleon III. ni hotel priznati naslov cesarskega princa. Ostavil je imetek 30 milijonov.

* (Prostovoljno od glada umrl) je v Filadelfiji nedavno avstrijski mornar Anton Bačetič, ki 76 dni ni hotel ničesar zavzeti nego vodo. 50letni mož, ki je tehtal 190 funtov shujšal je po dolgem postu, tako da ga je bila sama kost in koža. Iz same trmoglavosti se je polagoma usmrtil s strdanjem. Necega dne namreč pri zajutreku ni našel niti noža niti vilic. To ga je tako raztogotilo, da se je zaklel, da nikdar več ne zaužije kake jedi. Držal je svojo prisego. Zastonj trudili so se prijatelji, doktorji in duhovniki — ni se dal pregovoriti. Trdna njegova narava protivila se je 76 dni. Ko pa je čutil, da se mu bliža konec, poklical je prijatelje in odredil, kaj naj se zgodi z njegovim prihranjenim imetkom 700 dolarjev. Obšla ga je tudi želja po krepki juhi, katero so mu hitro prinesli. A zvest svoji prisegi, zgrudil se je umirajoči na smrtni postelji in bil mrtev.

* (Čudno sodišče.) V Dumnovu na Angleškem posluje čudno sodišče, svoje vrste jedino na svetu. Neki čudak volil je svoj čas večjo svoto v svrhu, da se vsako leto nagradi tista zakonska dvojica, ki se tekom jednega leta ni niti jedenkrat sporekla ali celo sprla. Dotična dvojica dobi za nagrado prisojen kos špeha v izvestni teži. Primeri se, da se po več let ne oglasi noben kompetent. Letos sta se bila dva zakonska para na ta način odlikovala. „Sodišče“ je stvar natančno preiskalo sevé ob navzočnosti vseh prebivalcev tega presrečnega kraja, in prošnjikom slovesno prisodilo zasluženi špeh. Pravijo, da so se odlikovanci koj po slavnosti grdo sprli. Čuditi bi se temu ne bilo, saj so se vsi prizadeti morali leto dni premagovati, da dobe zaželeno nagrado.

Književnost.

— „Slovanski Svet“ ima v št. 17. naslednjo vsebino: „O običajih Avstro-Ogerske“. — „Poslanec Šuklje o notranji politiki“. — „Slika“ (Pesem). — „Iz poezij Fr. Levstika“ („Želje“). — „Iz Krčevinskih potočnic“ (Elegija). — „Dobre voljice...“ (Pesem). — „Biserje i alemovi“ (Pesem).

— „Majmun“. — „Iz Fetove muze“. — „Bratovska ljubezen“ (Sanje). — Hrih. — „Nekaj o ruski ženski omiki“. — Dopisi. — L'stek (Iz čraugorskih spominov). — Ruske drobtinice. — Ogled po slovanskem svetu. — Zmés. — Kužiževnost.

— „Učiteljski tovariš“. Glasilo „Slovenskega učiteljskega društva“ v Ljubljani ima v št. 18. sledečo vsebino: J. Dimnik: Čitanje. — E. Lah: Avstrijsko ljudsko šolstvo v dobi od II. 1828—1885; — Naši dopisi; — Društveni vestnik; — Vestnik; — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 16. septembra. Zaupni možje mladočeskkih poslancev zbrali se včeraj popoldne v svojem lokalu, da se posvetujejo o političnem položaju. Hkrati vstopita dva policijska uradnika, zabeležita imena navzočnikov in zahtevata, da se zborovalci nemudoma razidejo. Policijski komisar zaklenil na to lokal in odnesel ključe. V imeni zborovalcev se je poslanec dr. Herold brzojavno pritožil pri grofu Taaffeu.

Praga 16. septembra. Policija je razpustila delavsko društvo v Žižkovu in meščansko besedo v Krču.

Praga 16. septembra. V Smichovu čakali včeraj opoldne v Ringhoferjevi tovarni siužbujoči delavci, da se odprejo velika vrata, kar senavadno točno ob 1. uri zgodi. Na straži stoječi redar ukazal mirno čakajočim delavcem, naj se razidejo. Delavci so ugovarjali, da morajo počakati, dokler se vrata ne odpro. Ker je redar hotel ugovarjajoče delavce aretirati, nastala je majhna rabuka. Redar je potegnil sabljo in ranil več oseb. Delavci so na to zbežali na vse strani in so vsled tega izgubili popoldanski zaslužek. Razburjenost prebivalstva zbok tega postopanja redarstva je nepopisna.

Carigrad 16. septembra. Naslednikom turškega diplomatičnega agenta v Sofiji, Rašid-beja, imenovan je Nedil-bej, načelnik računskega oddelka v ministerstvu unanjih del.

Carigrad 16. septembra. V blaznici v Skutariju oboleli sta za kolero dve osebi, umrli dve; v Peri primeril se jeden, v mestu Skutariju štirje, v Stambulu jeden slučaj kolere podobne sumne bolezni.

Grenoble 16. septembra. Včeraj vršivši se pogreb ponesrečenega generala Miribela bil je sijajen. Rusko vojsko je zastopal general Frederiks. Udeležba je bila velikanska.

Novi York 16. septembra. Iz Rio de Janeira došli brzojavi naznanjajo, da je ustaško brodogrje zopet začelo bombardirati mesto. Splošno se sodi, da bi ustaši za slučaj zmage obnovili monarhijo. — Pri Bageu v provinciji Rio Grande do Sul premagali ustaši pod poveljstvom generala Castilho stoječo republikansko vojsko.

Narodno-gospodarske stvari.

Krojaško-obrtno učilišče v Ljubljani. Letošnje poletje minuli sta dve leti, odkar je krojaški mojster g. M. Kunc iz lastnih sredstev otvoril to prvo zasebno strokovno šolo na Slovenskem. Namen šole je pouk o prirojanju moških in ženskih oblačil po najnovejših teorijah in s tem prosep in napredek tega najštevilnejšega stroka mej vsemi rokodelstvi. Doslej vršilo se je prirojevanje oblačil z malimi izjemami le po nezanesljivih poskušnjah s pomočjo očesne omere ali pa s podlago kakoga vzorca, ki je predstavljal srednjo obliko človeškega života, in le s trudapolnimi preskušnjami na životu omogočili so spretni prirojevalci prilagoditost in lepo vnanost različnih oblačil. Komur ni bilo moči priučiti se teorije, katero so na podlagi praktičnih izvrškov osnovali strokovnjaki, pričeti je moral brez prave podlage in brez uporabe skušenj in že dognanih temeljev svojih prednikov. V Avstriji se doslej to šolstvo še ni posebno razvilo, dokaz temu, da je izvemši pouka v zadruzi Dunajskih krojačev Kuncovo učilišče v Ljubljani prvi zavod, na katerem se poučujeta obe stroki prirojevanja, popolnoma po učnem načrtu svetovno znane akademije v Draždanih na Nemškem, kamor so mogli dohajati doslej vsi tisti, ki so želeli višje strokovne izomike. Uspeh te šole je vzlic temu, da nje lastnik ni delal tacih reklam, kakoršne so v navadi pri podobnih mnogo neznatnejših šolah, jako ugoden in to dokazuje, da je bilo učilišče potrebno in da ogromni trud, kojega je imel g. Kunc s se-stavo učnih knjig in risalnih predlog, ni bil zaman. Izšolalo se je doslej 51 učenecv; mej temi 28 moških in 23 ženskih, ki so dosegli većinoma vsi prav

(211-32)

Ana Bold (943-1)
na Sv. Petra cesti št. 27
poučuje v francoščini.

Večjo množino tirolskega in dolenskega
vina (874-7)
le pristno blago — ponuja po primerno nizki ceni
v posodah od 50 litrov višje
Jos. Paulin v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Popolna razprodaja
klobukov za gospode
po zdato nižani ceni;
dalje prodajam radi bližajoče se jeseni **mnogo**
ceneje (893-4)
kambrikaste in satinaste ženske
jopice (pluzne), kravate, ovratnike,
srajce za hribolazce itd.
Ignacij Žargi
„pri nizki ceni“
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4.

(24) **Koroški** (196)
rimski vrelec
najbolj prebavna, najčistejša planinska
kiselica, prost vseh želodcev obtežujočih,
sliznice dražečih postranskih sestojin.
V Ljubljani glavna zaloga pri **M. E. Supanu.**

Finger-jev pristni
Plznski pivni grenčec
ki ga je izumila in ga proizvaja **izključivo** le
Plznska tovarna za pivni grenčec
HENRIK & ADOLF FINGER
v Plznu.
Dobiva se povsod tam, kjer se nahajajo najini origi-
nalni lepaki. (945)
Svari se pred ničvrednimi imitacijami!

Vzprejemem spretnega
odvetniškega uradnika
in pa
mundanta.
Plača po dogovoru in zmožnosti, za stenografa
primerno boljša. Pevec ali telovadeč imajo prednost.
Nastop službe **dné 15. oktobra** v Postojini.
Ponudbe do **dné 25. septembra** pod naslovom:
Dr. Dragotin Treč, Celje. (917-4)

Glasovita
radi svojega učinka, odliko-
vana radi svojih zdravilnih
lastnosti s častno diplomom
in **zlatu svetinjo** na raz-
stavi v Londonu in Parizu,
z **zlatu svetinjo** v Bru-
selju in Tunisu.
Želodčna tinktura
lekarja
G. PICCOLI-ja v Ljubljani
je vspešno
dietetično sredstvo,
katero krepča in zdravi že-
lodec, kakor tudi **opravi**
prebavnih organov izbornu
pospešuje. (173-32)
Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetku zneska v za-
bojih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr., po 55 steklenic
(zaboj tehta 5 kg) za 5 gld. 26 kr. — Poštnino plača
vedno naročnik.
Cena jedni steklenici 10 kr.

Na najnovejši in najboljši način
umetne (694-22)
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombe-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtnjem živca
zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Veliki krah!
New York in London nista prizanašala niti ev-
ropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine
prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majh-
nemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti
ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete
le proti temu, da se mi povrne gld. 6.60, in sicer:
6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno
angleško ostrico;
6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jed-
nega komada;
12 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica "za
juho";
1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za
mleko;
2 komada amer. patent-srebrnih kupic za jajca;
6 komadov angleških Viktorija-časje za podklado;
2 komada efektnih namiznih svečnikov;
1 komad cedilnik za čaj;
1 najfinejša sipalnica za stakor.
44 komadov vkupe samo gld. 6.60.
Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo
gld. 40 — ter je je moči sedaj dobiti po tej mi-
nimalni ceni gld. 6.60. Američansko patent-srebro
je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra
25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz,
da le ta inserat ne temelji na
nikakšni slepariji
zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne
bi bilo blago povšeč, povrtni brez zadržka znesek,
in naj nikoder ne zamudi ugodne prilike, da si
omisli te krasne garniture, ki je posebno pri-
kladna kot
prekrasno ženitno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se jedino le v
A. HIRSCHBERG-a
glavni agenturi zjed. amer. tovarn patent-srebra
na Dunaji.
II., Rembrandtstrasse 19. — Telefon št. 7114.
Pošilja se v provincije proti povzetju ali če se znesek
naprej vpošlje. (942-1)
Čistilni prašek 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno
znamko (zdrava kovina).
Izveček iz pohvalnih pisem.
Texing, Gor. Avstrijsko, 21. svečana 1892.
Slučajno sem videl pri Njega svetlosti grofu Wurm-
brandu vaše garniture ter se prepričal o ne lepoti in ce-
nosti itd. **Jožef Forst, župnik.**
V Olomucu, 1. maja 1892.
S pošiljatelj izredno zadovoljen, nadkrihila znatno
moje pričakovanje. **Stetnik Oz ..., plackomanda.**

Pravi zaklad
za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in
tajnih razpašnostij je izbornu delo
Dra. Retau-a
Sebeohrana.
Česko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podo-
bami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi
na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični nje-
govi pouki rešijo vsako leto na tisoče bol-
nikov gotove smrti. Dobiva se v založni knji-
garni „Verlags-Magazin R. F. Blerey v Lip-
skem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki
knjigarni. (291-27)

Za želodec.
(332-43)
Trnkoczy-jev
Cognac - grenčec
steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.
Slasten!
Učinkuje na želodec osvežujoče, krepilno,
vzbuja tek in pospešuje probavo.
Dobiva se pri
Ubaldu pl. Trnkoczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.
Za želodec.

Gôsti učí
korenito na domu in zunaj doma
Fr. Hopf.
Več se izv. v trgovini z glasilni in stru-
nami v Selenburgovih ulicah št. 1. (934-2)

V najem se dá
tako in po jako nizki ceni
prodajalnica
za trgovino z mešanim blagom s stanovanjem
in drugimi prostori v živahnem trgu **Spod-
njega Štajerja**, poleg farne cerkve. (929-3)
Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Ženitna ponudba.
Gospod, ki je imel doslej v nekem veli-
kem mestu tovarno z novejšimi izumi, se želi
nastaniti v domovini. Ima 10.000—12.000 gld.
premoženja, je prijetne vnanjosti, čez 30 let
star, inteligenten ter se želi tem ne več nena-
vadnim potom poročiti z naobraženo, brhko
gospico ali mlado vdovo s premoženjem. —
Kresne, ne anonimne ponudbe, ako mogoče s
fotografijo, naj se do **25. septembra t. l.**
pošljejo po pošti pod naslovom: „**Slovenec**
št. 52 poste restante Trst““. (944-2)

Nepremočne
vozne plahte
različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi
in jih daje po ceni (59-37)
R. RANZINGER,
speditér c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

Svetovna razstava v Čikagi.
Voznji listki v AMERIKO
(360-24) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7* **DUNAJ.**
Pojasnila zastonj.

JANEZ OGRIS
puškar
v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revol-
verje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo
streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse pre-
skušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamovane z
znamko tega zavoda (438-21)
Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške
popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Najboljše
voščilo svetá!
Fernolendt
voščilo za čevlje.
Ces. kralj. dež. priv.
tovarna utem. l. 1835
na Dunaji.
To voščilo b r e z galice (vitrijola) se lopo črno
sveti ter vzdržuje usnje trpežno.
Povsod v zalogi. (801-7)
Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime
Fernolendt.

Otročji vozički

jako elegantni, fini in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modro, sivo in olivno po 6, 7, 8, 9, 10 gld. in višje po vsaki ceni do 30 gld. — **Največja zaloga najlepših trikolesnih Štefanija-vozičkov** za sedeti s streho in brez strehe po 7 gld. in višje. (327—30)

ANTON OBREZA

tapecirar, v Ljubljani, Šelenburgove ulice.
Priznana najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov!

Solidne, zložne, močne
in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja
prva kranjska tvornica
za upogneno
pohištvo samo iz napo-
jenega masivnega lesa

Josipa Verbič-a

v Bistri, pošta Borovnica.

(345—25)

„EQUITABLE“

Zjedinjenih držav zavarovalno društvo za življenje
v Novem Yorku.

Ustanovljeno l. 1859. — Koncesijovano v Avstriji dne 11. oktobra 1882.

Na Dunaju, „Stock im Eisenplatz“, v svoji palači.

„EQUITABLE“ je na vsem svetu prvi in največji zavod
za zavarovanje na življenje.

Premoženje dne 31. decembra 1892 gld. 382,650.130-02
Dohodki leta 1892 „ 100,715.593-72
Novih zavarovanj je bilo sklenjenih leta 1892 za „ 501,225.790-—
Zavarovanega kapitala je bilo 31. decembra 1892 „ 2,127,405.613-—
Zaklad dobičkov dne 31. decembra 1892. leta „ 77,974.538-72

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena palača
„Stock im Eisen“ na Dunaju, vredna gld. 2,300.000-—.

Vspehi 20letnih, leta 1893. dokončanih zavarovanj za slučaj
smrti in za ućakanje z 20letnim nabiranjem dobička.

Polica šte. 78.580.

Zavarovana svota: dol. 1000-—.

Starost: 29 let.

Letna zavarovalnina dol. 48-15
Zavarovalec vplaćal je skozi
20 let „ 963-—
Leta 1893 bilo mu je na iz-
bero vzeti:
1.) ali gotovine „ 1608-82
(s tem se mu povrne za vsa-
kih 100 dolarjev vplaćane
zavarovalnine 167 dolarjev,
ali vrnejo se mu vse vpla-
ćane premije z nad 6% let-
nimi obrestmi vred)
2.) ali doplaćano, premij opu-
šćeno po smrti plaćilno po-
lico za „ 3615-—
3.) ali dosmrtno živотно rento
letnih „ 118-54

Polica šte. 77.773.

Zavarovana svota: dol. 5000-—.

Starost: 34 let.

Letna zavarovalnina dol. 217-45
Zavarovalec vplaćal je skozi
20 let „ 4.919-—
Leta 1893 bilo mu je na iz-
bero vzeti:
1.) ali gotovine „ 8.224-45
(s tem se mu povrne za vsa-
kih 100 dolarjev vpla-
ćane zavarovalnine 166
dolarjev) ali
2.) doplaćano, premij opu-
šćeno po smrti plaćilno
polico za „ 16.000-—
3.) ali dosmrtno živотно
rento letnih „ 684-95

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu
in (348—1)

generalni zastopnik za Kranjsko:

Alfred Ledenik v Ljubljani, Mestni trg 25.

Knjigarna

KLEINMAYR & BAMBERG

v Ljubljani

Kongresni trg šte. 2

priporoća svojo

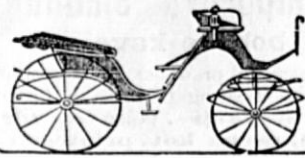
popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, broširane in v moćnem vezu,
po najnižjih cenah. (927—4)

Katalogi o uvedenih učnih knjigah dobć se zastonj.

F. Wisian

sedlar

v Ljubljani, Rimska cesta št. 11

priporoća svojo zalogo gotovih

„landauerjev“, koleselnov in na
pol pokritih voz

in izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoća dela po
najlepšem slogu in nizki ceni. (753—8)

(247) **FRAN CHRISTOPH-ov** (18)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnostij in jednostavnega rabljenja se posebno pripo-
roća, kdor hoće sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo.
— Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje
samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobć se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri **FRAN CHRISTOPH,**
IVANU LUCKMANN-U. izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega
svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

! Razprodaja !

Zaradi preselitve, ki se vrši v
kratkem, prodajam (889—6)

po znatno znižanih cenah

stenske ure in ure z nihalom.

Proseć mnogobrojnega poseta
z velespoštovanjem

FRAN ČUDEN, urar
Slonove ulice

pozneje

Glavni trg, nasproti mestni hiši.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoće sredstvo proti
kurjim očesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Dobiva se
v lekar-
nah.

Ta obliž dobiva se le v jednej velikosti po 60 kr.
Zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.
Veliko
priznanih
pisem je na
ogled v
glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
(302) **Maidling-Dunaj.**
Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno z-amko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbе.

Pristnega imajo v Ljub-
ljani J. Swoboda, U. pl.
Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grećel; v Rudolfovem
S. pl. Sladović, F. Haika;
v Kamniku J. Moćnik;
v Celovci A. Egger, W.
Thurnwald, J. Birnbach-
er; v Brezih A. Aich-
inger; v Trgu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Savnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Warto; v
Radovljici A. Roblek;
v Celji J. Kupferschmid.

Ivana Fajdige

rudarsko in rudninsko podjetje

v Kamniku

pozivlja lastnike onih zemljišč, v katerih se nahajajo kakeršnega koli
imena mineralne tvarine, bodisi postavno varstvo uživajoće ko-
vine (ako so tudi ob jednem lastniki prostokopov), kakor tudi take,
ki spadajo v nižjo vrsto kemićno-tehnićne uporabe, da se, ako se želijo
tem potem gmoćno okoristiti, prijavijo na moj gori imenovani naslov.
Uzorec pošiljajo se frankovano v množini po 2—5 kil. Da se prihrani
nepotrebno dopisovanje, blagovoli se naj takoj kolikor možno natanćne
opise razmer, v katerih se nahajajo tvarine, prijavam priložiti.

(771—8)

Ivan Fajdiga.

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen

se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(947-1)

Seb. Kneipp

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je
Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava
z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči
kvarnemu uživanju nemešane ali z surogati mešane bobove kave
in da je moč prirediti mnogo **sladnejšo**, poleg tega **zdravejšo**
in **tečnejšo** kavo. — **Neprekošana kot primesek k na-**
vadni bobovi kavi. (417-22)

Priporoča se zlasti za gospé, otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj.

Dobiva se povsod — 1/2 kile po 25 kr.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi
zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mного ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila
pravico do dividende, katera je doslej iznašala po 10%, 20%,
25% in **jedno leto celo 48%.**

Za škodo izplačala je doslej banka „Slavija“ čez **dvajset**
milijonov goldinarjev. — Po svojih rezervnih in poroštvenih
fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako **koristno in potrebno** je zavarovanje življenja, do-
kazujejo naslednje (193-16)

primere:

1. Helena Avbeljnova, kramarica v Ljubljani, zavarovala se je
dne 5. maja 1884. Do svoje smrti dne 15. februarja 1885 splačala je
32 gld. 54 kr. zavarovalnine; banka „Slavija“ pa je izplačala njenim de-
dičem 1000 gld.

2. Dr. Fran Ambrožič, mestni zdravnik v Ljubljani, zavaroval se
je dne 30. januarja 1875. Do svoje smrti dne 11. februarja 1891 upla-
čal je 1352 gld. 52 kr.; banka „Slavija“ pa je rodbini njegovej izplačala
3000 gld.

3. Ivan Zor, c. kr. brzojavni kontrolor v Ljubljani, zavaroval se
je dne 10. decembra 1871. Do svoje smrti dne 8. februarja 1885 upla-
čal je 1393 gld. 92 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njegovej rodbini
3000 gld.

4. Miha Serdič, uradnik v Trstu, zavaroval se je dne 30. novem-
bra 1878. Dasi je do svoje smrti dne 14. julija 1880 uplačal le
80 gld. 16 kr., prejeli so dediči njegovi od banke „Slavije“ 1200 gld.

5. Marija Lenčkova, posestnica na Blanci ob Savi, zavarovala se
je dne 5. maja 1870. Ko je umrla dne 24. maja 1882 izplačala je banka
„Slavija“ dedičem njenim 5000 gld., da si je bilo uplačane zavarovalnine
le 2292 gld. 16 kr.

6. Ivan Vlah, posestnik v Jušcih, zavaroval se je dne 25. novem-
bra 1888 za 1000 gld. in dne 30. aprila 1890 zopet za 1000 gld. Na
obe zavarovanji splačal je do svoje smrti dne 13. januarja 1892 vsega
vkup 192 gld. 16 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“
2000 gld.

7. Ivan Železnikar, urednik „Slov. Naroda“ v Ljubljani, zava-
roval se je dne 30. junija 1882 za 1000 gld. Do svoje smrti dne 26. ja-
nuarja 1891 uplačal je 381 gld. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala
dedičem 1000 gld.

8. Peter Budnar, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je
dne 10. maja 1876, ter je do svoje smrti dne 10. aprila 1892 uplačal
597 gld. 12 kr. Banka „Slavija“ izplačala je pa rodbini njegovej 1500 gld.

9. Andrej Velikajne, gostilničar v Ilirski Bistrici, bil je zava-
rovan od 15. dne maja 1880 do 3. dne junija 1887 in je v tej dobi upla-
čal 364 gld. 80 kr.; banka „Slavija“ pa je po smrti njegovej izplačala
udovi 1000 gld.

10. Reza Kernova, kramarica v Cerkljah pri Kranji, zavarovala
se je dne 20. aprila 1884 za 1000 gld. in banka „Slavija“ izplačala je
njenim dedičem ta znesek, dasi je do svoje smrti dne 21. septembra 1892
uplačala le 241 gld. 20 kr.

11. Ernesta Jelušičeva, soproga občinskega blagajnika v Kastvu,
bila je zavarovana od 5. februarja 1884 do 19. avgusta 1888 ter je v tem
času uplačala 187 gld. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njenemu
soprogu 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno
generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani
v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

Otvorjenje trgovine.

Čast mi je, najljubljeneje naznaniti, da sem dné 11. t. m. otvoril
trgovino s platnom, suknom in
z manufakturnim blagom
pod tvrdko, protokolovano pri trgovskem sodišči,

Josip Višnar

na Starem trgu št. 4.

Moje najskrbneje prizadevanje bode, s strogo reelno postrežbo,
samo dobrim blagom in nizkimi cenami steči si blagonaklonje-
nost svojih velespoštovanih kupovalcev, katero si bom vedel vsegdar
ohraniti. — V ugodni nadeji prav živahnega poseta biležim

z velespoštovanjem

(935-2)

Josip Višnar.

Naznanilo.

Podpisanec si usoja javiti veleccenjenemu p. n. občinstvu,
da je dné 10. septembra 1893 v svoji lastni hiši otvoril

restavracijo pri kolodvoru v Domžalah

in da bo točil pristna dolenjska, hrvatska in istrska vina
ter stregel z izbornimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Priporočujoč se za mnogobrojni poset

z velespoštovanjem

(920-3)

Jakob Jerman.

Učne knjige

za gimnazije in ljudske šole in

vse druge šolske potrebščine

Dijaski koledar

(928-6)

i. t. d.

prodaja

Anton Zagorjan

knjigotržec

v Ljubljani, v Zvezdi št. 7.

**Zadnji
mesec.**

Inomostske srečke à 50 kr.

**Zadnji
mesec.**

Glavni dobitok

50.000

goldinarjev.

(931-3)

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER.